

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

EVALUACE VYUŽITÍ POZNATKŮ Z PROJEKTU MAP II

Název projektu: Místní akční plán II - rozvoj vzdělávání na území Rýmařovska

Číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008608

Verze 1. ze dne 29.8.2022

Ing. Kateřina Uličná, evaluátor

Schváleno ŘV MAP II dne 29.8.2021

Obsah

Úvod	3
Evaluační otázky	3
EO 1. Jaké konkrétní nové poznatky, metody, nástroje, znalosti, příklady nebo dovednosti, které jste na těchto akcích získal/a, jste již využil/a v praxi?	4
EO 2. Mají nové poznatky, metody, nástroje, znalosti, příklady a/nebo dovednosti konkrétní praktický přínos (pro různé cílové skupiny)?	6
EO 3. Rozvinula se na základě akcí MAP II spolupráce či komunikace mezi školami či pedagogy z jiných škol?.....	8
EO 4. Jaké poznatky, nové metody, nástroje, znalosti nebo dovednosti ještě plánujete využít v budoucnu?.....	9
Závěr	10

Seznam zkratk

CS	- cílová skupina
ČG	- čtenářská gramotnost
KA	- klíčová aktivita
MAP	- místní akční plán
MG	- matematická gramotnost
OP VVV-	Operační program Věda, výzkum, vzdělávání
PS	- pracovní skupina
RT	- realizační tým
RV	- rovné příležitosti
ŘV	- řídicí výbor
SŠ	- střední škola
ZoR	- zpráva o realizaci
ZŠ	- základní škola

Úvod

Výsledková evaluace byla realizována v posledních měsících realizace projektu MAP II a reflektuje zejména:

1. Metodiku pro vnitřní evaluaci projektů PO3 OP VVV;
2. Potřeby realizačního týmu identifikovat výstupy a výsledky projektu a využít je pro další zlepšování činností v navazujících projektech.

Výsledková evaluace je jedním z výstupů evaluačních činností projektu, zahrnujících vyhodnocení priorit a cílů MAP II, vyhodnocení plnění Akčního plánu, zpracování procesní evaluace projektu. A zaměřuje se na získání a vyhodnocení výsledků aktivit projektu MAP II. Za tím účelem byly realizovány příslušné metody, zaměřené na sběr poznatků o **uvádění nově získaných poznatků, znalostí, dovedností, nástrojů a technik do pedagogické praxe škol na Rýmařovsku.**

Z pohledu této evaluace lze na základě běžné evaluační praxe za **výstupy** projektu označit zejména:

- Počet osob/účastníků vzdělávacích akcí – cca 220 osob, 58 lektorů vzdělávacích a odborných aktivit
- Počet škol, jejichž zástupci se aktivit MAP II zúčastnily – 15 školských organizací
- Počet realizovaných akcí ve vztahu k jednotlivým oblastem: čtenářská (pre)gramotnost, (pre)matematická gramotnost, rovné příležitosti, ale i polytechnické vzdělávání, legislativa, komunikace ad.
- Celkové výdaje projektu na aktivity – paušální náklady 2,6 mil. Kč

Vyhodnocení výsledků projektu je předmětem této evaluační zprávy.

Tabulka 1 Počet realizovaných akcí

Čtenářská (pre)gramotnost	➤ 6 – návštěva knihoven, scénické čtení, divadla pro děti, doporučená literatura pro jednotlivé věkové kategorie
Matematická (pre)gramotnost	➤ 4 – deskové hry – školení, semináře, turnaje, ABBAKU,
Rovné příležitosti	➤ 7 - Den s armádou ČR v Karlové Studánce, Seminář pro rodiče předškolních dětí, Dopoledne plné her pro MŠ, Edubus - polytechnika v praxi pro žáky I.stupně, E-bezpečí na II. stupni ZŠ, Akce pro děti ve spolupráci s Charitou Svatého Martina, Mimořádné prohlídky v externí expozici Hedva Český brokát pro školy

Evaluační otázky

V rámci výsledkové evaluace MAP II byly stanoveny čtyři hlavní evaluační otázky (EO), které zodpovídá tato evaluační zpráva:

1. Jaké konkrétní nové poznatky, metody, nástroje, znalosti, příklady nebo dovednosti, které jste na těchto akcích získal/a, jste již využil/a v praxi?
2. Mají nové poznatky, metody, nástroje, znalosti, příklady a/nebo dovednosti konkrétní praktický přínos (pro různé cílové skupiny)?
3. Rozvinula se na základě akcí MAP II spolupráce či komunikace mezi školami či pedagogy z jiných škol?
4. Jaké poznatky, nové metody, nástroje, znalosti nebo dovednosti ještě plánujete využít v budoucnu?

EO 1. Jaké konkrétní nové poznatky, metody, nástroje, znalosti, příklady nebo dovednosti, které jste na těchto akcích získal/a, jste již využil/a v praxi?

Z provedených dotazníkových šetření vyplývá, že **v území MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s. dochází k využívání nových poznatků, metod, nástrojů, znalostí, dovedností a příkladů dobré praxe (dále jen „poznatky“) v pedagogické praxi.**

V jednotkách případů nově nabyté poznatky v praxi dosud nevyužili. Došlo k situaci, že pedagog získal poznatky, které nebylo možné v jeho praxi využít (např. finanční náročnost aktivity – robotika). Přesto bylo získání nových poznatků hodnoceno i v takovém případě pozitivně.

Nejintenzivněji se aplikace nových poznatků projevuje v oblasti semináře „Prevence vadného držení těla“, „Hlasová hygiena“, „Matematická pregramotnost - Deskové hry“ a vedoucí pracovníci si velice chválili semináře zaměřené na novely, zákony a výkaznictví.

Významné využití bylo identifikováno též u poznatků v oblasti **využití ICT nástrojů:**

- ✓ Využití tabletů ve výuce
- ✓ začátky programování
- ✓ Beebot – včelka – programování cesty, krok za krokem – výroba návodů na cestu (kartičky se šipkami)
- ✓ Využití BeeBotů v praxi

Zcela zásadní objem poznatků byl využit **v oblasti komunikace a řešení konfliktů:**

- ✓ komunikace s problémovými „klienty“
- ✓ respektující komunikace – Struktoqram a Triogram
- ✓ komunikace s rodiči - jak brát ohled na jinakost, vhodná komunikace s rodiči- společný zájem spokojené dítě

Tabulka 2 Příklady praktického využití poznatků v pedagogické praxi

Čtenářská gramotnost	<ul style="list-style-type: none">➤ Výběr a doporučení vhodných knih pro věkové skupiny➤ Návštěvy knihovny, besedy v knihovně – inspirace k rozvoji četby➤ Realizace divadelních představení a scénických čtení
Matematická gramotnost	<ul style="list-style-type: none">➤ Využití nových didaktických pomůcek v praxi➤ Didaktické pomůcky pro MŠ a ZŠ – deskové hry➤ Metodika zavádění nového pojetí prvků informatiky ve výuce včetně síťování pedagogů v regionu a sdílení dobré praxe➤ Didaktické pomůcky pro ZŠ: násobilková síť, karty ke komunikačním cvičením, chytré dítě, sada na počítání, násobení s kostkami apod., počítejme s housenkou, soubor těles pro matematiku, matematické kostky, násobilková síť
Rovné příležitosti	<ul style="list-style-type: none">➤ Prevence šikany a kyberšikany➤ Poznatky z oblasti školní zralosti➤ Deskové hry – využití nápadů a podnětů získaných na workshopu, využívání ve výuce➤ Diagnostika dětí➤ Využití didaktiky Líného učitele➤ Rodilý mluvčí do škol – inspirace do výuky, oživení výuky a poutavé zapojení žáků➤ Návštěva expozice na podporu polytechnického vzdělávání➤ Využití nových didaktických pomůcek v praxi: Pracovní listy Sovičky zvědalky

Prezenční forma seminářů byla samozřejmě nejvíce preferovaná. Pokud bych chtěla vše zavést a využívat v praxi, chybí finanční zabezpečení. Většina nápadů a podnětů na seminářích byla super (prevence vadného držení těla, boomwhacker, muzikohraní, digi technologie...), rozhodně prvky z každého absolvovaného semináře či kurzu přeneseme do praxe alespoň částečnou formou (ranní cvičení, cvičení jógy, plánování předmatematických představ u dětí v předškolním věku).

vybraná odpověď z šetření

EO 2. Mají nové poznatky, metody, nástroje, znalosti, příklady a/nebo dovednosti konkrétní praktický přínos (pro různé cílové skupiny)?

V oblasti komunikace přináší nové poznatky z prevence a péče o svůj hlas, kdy se aktéři hojně účastnili seminářů „Hlasová hygiena“. Komunikaci jsme řešili i na úrovni konfliktních situací, a to realizací „Komunikace s problémovým klientem“, kdy i rodiče lze považovat za klienta. Uskutečněn byl i webinář na téma „Emoční inteligence v době Covidové“. Tyto semináře napomáhají ke konstruktivní výměně informací a eliminaci negativních pocitů (obvinění, provinění, agresivita).

Aplikace nových poznatků ve výuce vedla mimo k těmto (ze strany účastníků očekávaným i neočekávaným) výsledkům:

- ✓ vyšší komfort ve výuce na straně pedagoga,
- ✓ posílení empatie, lepší komunikační schopnosti
- ✓ lepší pocit pedagoga při komunikaci s rodiči a v nepříjemných situacích,
- ✓ zpestření výuky, nevšední zážitky, vyšší zájem dětí a žáků o danou aktivitu,
- ✓ ve velmi omezené míře zlepšení studijních výsledků
- ✓ zintenzivnění komunikace se zřizovatelem
- ✓ nové formy a postupy práce v hodinách
- ✓ usnadnění přechodu z mateřských na základní školy
- ✓ vyšší míra využití ICT ve výuce
- ✓ utužení znalostí a dovedností prostřednictvím nových metod a postupů
- ✓ realizace praktických, rukodělných, tvořivých činností - pocit uspokojení z vlastní tvorby, rozvoj motorických dovedností

Poznatky z oblasti ICT některým pedagogům usnadnily průběh distanční výuky – **rychlejší komunikace prostřednictvím aplikací a nástrojů.**

K dalším přínosům patří též:

- předcházení konfliktních a problémových situací
- snazší komunikace s rodiči problémových žáků
- klidnější uváženější řešení problematických situací
- aplikace v oblasti managementu škol

K přínosům ovšem nepatří jen získání nových poznatků. V řadě případů též účastníci ocenili možnost **potvrdit si správnost svých dosavadních postupů a řešení.**

Tabulka 3 Příklady přínosů praktického využití poznatků v pedagogické praxi

Čtenářská gramotnost	<ul style="list-style-type: none">➤ prohloubení zájmu žáků o knihy a literaturu, všestranné využití pro rozvoj čtenářské gramotnosti➤ vůbec první návštěva knihovny, divadla, hudebního programu➤ scénické čtení
Matematická gramotnost	<ul style="list-style-type: none">➤ realizace turnajů v deskových hrách, vyšší zájem ze strany žáků➤ rozvoj matematických znalostí prostřednictvím využití didaktických pomůcek

Rovné příležitosti

- diagnostika školní zralosti
- kolektivní, skupinová práce, zapojení všech žáků
- předání informací, jak postupovat v případě kyberšikany

Pedagogové zmiňují, že některé **poznatky, zejména z oblasti komunikace, využívají nejen ve svém profesním, ale také osobním životě.**

Z realizovaného šetření, že až na výjimky (často dané distanční výukou) pedagogové využívají nově pořízené pomůcky umožňující:

- výtvarné aktivity – rozvoj jemné motoriky u dětí a žáků
- pohybové aktivity – pohybové hry, švihadla, skákové gumy, overbally
- tvořivé aktivity – pastelky, křídly
- didaktické pomůcky – pracovní list, úkolníčky, pexesa o regionu, leporela
- rozvoj logopedických dovedností prostřednictvím využití logopedických pomůcek
- rozvoj školní zralosti – Sovička zvidalka
- rozvoj matematické gramotnosti a řešení logických úloh – deskové hry, pravítka

Součástí výsledků projektu jsou také nově nabyté znalosti a dovednosti členů realizačního týmu. Ti získali a rozvíjeli nové poznatky nejen prostřednictvím účasti na vybraných aktivitách MAP, ale také v rámci realizace projektu (setkávání, organizace, spolupráce) ad. Členové týmu, kteří nejsou běžně z prostředí vzdělávání, získaly hlubší vhled do tohoto zásadního tématu, který se jednoznačně prolíná i do osobní roviny.

Všechny absolvované semináře byli pro mě přínosné. Praktické ukázky byli vždy možné využít v praxi, žáky nové aktivity vždy bavili a motivovali k další práci. Velmi kvituji možnosti osahat si a prakticky vyzkoušet nové věci. Často po těchto zkušenostech pak nakupujeme a vybíráme nové pomůcky do výuky. Vzdělávací akce kyberšikana a kybergrooming žáky velmi zaujal dlouho po této akci jsme s žáky rozebírali, jak na ně působil a co ve svém digi životě sami změnili a na co si od té doby dávají pozor.

vybraná odpověď z šetření

EO 3. Rozvinula se na základě akcí MAP II spolupráce či komunikace mezi školami či pedagogy z jiných škol?

Vzájemná spolupráce, síťování a vytváření jednotného vzdělávacího systému je jedním z cílů MAP II, respektive jedním z klíčových účelů místních akčních plánů obecně.

V rámci aktivit MAP došlo zejména při realizaci aktivit prezenční formou k částečnému navázání nových partnerství mezi školami, respektive mezi pedagogy z různých vzdělávacích zařízení. Jelikož školské organizace jsou umístěny na poměrně malém území, úplně nová přátelství nevznikala. Byla navázána spolupráce se školami ze Šumperska a Bruntálska v rámci realizace společných aktivit. Setkávání umožnilo poznat se více do hloubky – vznikl přehled místních školitelů a odborníků v regionu. Díky projektu komunikují zástupci v záležitostech typu téma regionální výstavy, řešení opatření z důvodu COVID-19, spolupráce na šablonách, výměna zkušeností s projektovými dny z místních zdrojů.

Většina účastníků šetření k výsledkové evaluaci tedy uvedla, že nové kontakty s pedagogy z jiných škol nenavázala. Alespoň částečně však dochází k oživení, využití, případně posílení stávajících vazeb. Odpovědi na vytváření nových vazeb jsou tak velice různorodé:

- „Jako největší přínos ale vnímám propojení a součinnost s ostatními školami v okolí, zlepšení komunikace a větší zapojení do dění v obci. Pro mě osobně je to také navázání kontaktu a pracovních vztahů. Sdílení materiálů pro rozvoj matematické gramotnosti, z naší strany ukázka a nových digi zařízení zástupcům škol z blízkého okolí. S žáky jsme absolvovali ukázkovou hodinu výtvarné výchovy s ZUŠ Rýmařov.“
- „Ano, společné plánování akcí např. se školami na Šumpersku a Bruntálsku, vzájemná inspirace v metodách výuky gramotnosti.“

Přínosy byly spatřovány například v možnosti **komunikovat s ostatními zástupci – koordinátory škol v rámci realizace projektu (nikoliv akcí).**

Klíčovou hodnotou z pohledu účastníků však není jen vznik nových vazeb mezi pedagogy či školami, ale možnost potkávat se s kolegy obecně a posilovat tak již existující prostor pro vzájemnou komunikaci a sdílení informací.

Školy z území se tak aktivně zapojují do vytváření aktivit projektu a posilují komunikaci uvnitř území, mezi školami a pedagogy navzájem. Členky realizačního týmu za tím účelem též vytipovaly školy z území, které jsou lídry v relevantních tématech MAP a s jejichž zástupci byla realizována setkání u kulatého stolu.

Z výsledkové evaluace vyplývá vysoký zájem škol a pedagogů o další formalizovanou spolupráci a komunikaci napříč vzdělávacími stupni. Místní akční plán pro ni položil kvalitní platformu, o jejíž další rozvoj mají aktéři v území jednoznačný zájem, potvrzený téměř 100% zájmem škol zapojených do MAP II o zapojení do navazujícího MAP III.

Vysoce ceněnými aktivitami v rámci MAP II, po kterých byla v rámci výsledkové evaluace identifikována poptávka i do budoucnosti, je metodická podpora, sdílení dobré praxe a sdílení poznatků s kolegy z různých oborů.

EO 4. Jaké poznatky, nové metody, nástroje, znalosti nebo dovednosti ještě plánujete využít v budoucnu?

Při realizaci projektu v době lockdownu byla realizace aktivit utlumena, velké množství aktivit bylo realizováno v posledním roce realizace projektu. Někteří pedagogové stihli nově nabyté poznatky uvést do praxe, účastníci pozdějších akcí MAP II měli méně příležitostí pro uplatnění nově získaných poznatků. Mezi odpověďmi, jaké znalosti budou do praxe uvedeny se objevily např.:

- Využití deskových her
- Hudební a dramatické zkušenosti
- Prvky prevence vadného držení těla
- Experimenty a pokusy z EDUbusu
- Návštěva knihovny, divadla
- Rozvoj využití ICT v běžné výuce
- Rozvoj polytechnické výchovy
- Nové metody a formy práce s dětmi
- Výtvarné metody – práce se dřevem, práce s kovem
- Aplikace preventivních programů
- Propojení tabulek s bakaláři

Z uvedeného výčtu je zřejmé, že změny a výsledky MAP II jsou tak různorodé jako pedagogy nově nabyté poznatky. Zároveň je možné očekávat, že s další aplikací nových znalostí, nastanou dodatečné výsledky projektu.

Závěr

Na základě provedené výsledkové evaluace lze konstatovat, že projekt MAP II má přímé výstupy, výsledky a dopady, a to ve všech relevantních oblastech: **matematické (pre)gramotnosti, čtenářské (pre)gramotnosti a rovných příležitostí.**

Na Rýmařovsku:

1. dochází k využívání nových poznatků, metod, nástrojů, znalostí, příkladů a/nebo dovedností získaných prostřednictvím akcí MAP II v praxi.
2. mají nové poznatky, metody, nástroje, znalosti, příklady a/nebo dovednosti konkrétní praktický přínos pro různé cílové skupiny projektu (např. pedagogické pracovníky, děti, žáky, rodiče ad.).
3. prostřednictvím akcí MAP II vzniká a je budována spolupráce a komunikace mezi školami či pedagogy z jiných škol a školami a dalšími partnery (knihovny, ZUŠ, muzeum ad.).
4. budou pedagogové dále využívat další nové poznatky, nové metody, nástroje, znalosti nebo dovednosti v rámci distanční i běžné prezenční výuky v MŠ i ZŠ.

Byly identifikovány výsledky a dopady na úrovni všech relevantních cílových skupin:

- Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení včetně vedoucích pedagogických pracovníků
- Děti a žáci
- Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže
- Rodiče dětí a žáků
- Veřejnost (spíše v omezené míře)

Jako témata/oblasti/akce s nejvyšším přínosem pro účastníky a dopadem do území byly identifikovány:

- Rodilý mluvčí – možnost komunikovat v hodinách s rodilým mluvčím a poznávat jiné socio kulturní prostředí
- Akce zaměřené na spolupráci pedagog/asistent pedagoga – jak spolupracovat, jakou zvolit formu přípravy na hodinu
- Legislativa, Mgr. Zeman – změny ve školní legislativě, jak může škola reagovat v souladu s právními normami
- Hrozby internetu pro naše děti – kyberšikana pro děti i rodiče
- Divadla, knihovny, muzeum, scénické čtení – návštěvy pro rozšíření učiva a možnosti uspořádání této někdy finančně zátěžové aktivity, pro některé žáky vůbec první návštěva takového zařízení
- Logopedie „Řečová výchova“
- Kuchařská párty – výměna zkušeností nepedagogických pracovníků škol
- Manažerské semináře – Struktogram a triogram, Time management, Jednání s problémovým klientem

K hlavním oceňovaným hodnotám projektu typu MAP, které je třeba zachovat (a které byly promítnuty do přípravy projektu MAP III) náleží:

- Možnost potkávat se s kolegy, diskutovat společné problémy a potřeby
- Blízkost, dostupnost, adresnost nabízených akcí nejen MAP, ale i ostatních organizací
- Adresnost k potřebám území - reakce na aktuální dění ve školách v území i v kontextu školství (ICT, změna financování školství ad.)
- Úspora výdajů školských organizací (akce hrazeny z rozpočtu projektu)
- Legislativa – společné problémy / společná řešení

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pro MAP III byla zaznamenána též poptávka po:

- Dalších aktivitách pro MŠ
- Organizaci Kariérového dne pro žáky druhého stupně ZŠ
- Spolupráce s firmami v regionu

